1832. No. 87.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 30 OCTOBER.

WAARSCHUWING.

STRAATWEG VAN LEEUWARDEN NAAR DE OVERIJSSELSCHE GRENZEN.

Bij den onderhanden bouw der nieuwe Bruggen in dezen weg, de op- en toereden tevens gedeeltelijk zullende verlegd en aangehoogd worden, waartoe vooraf de bestaande bestratingen moeten worden opgenomen, zoo wordt den belanghebbenden in de passagie bekend gemaakt, dat deze werken thans onderhanden zijn, en mitsdien aangeraden, om de gemelde op- en toereden, voornamelijk van de Blessebrug en der bijbruggen van Ter Idserd en Oudeschoot, allen gelegen tusschen de grensscheiding en het Heerenveen, bij donker met de meeste voorzigtigheid en bij geleide van Lantaarnlicht, te gebruiken, ten einde het spoor te kunnen houden en alzoo ongelukken te vermijden.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,

Leeuwarden, den 25 October 1832. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

BEVELSCHRIFT.

Wij Mr. CORNELIS FELIX VAN MAANEN, Minister van Justitie, als door Zijne Majesteit bij voortduring belast met de waarneming der functien van Eersten President van het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage.

Bevelen uit krachte van de Wet, dat de Assises in de provincie Vriesland, voor het vierde vierendeel jaars van den jare 1832, zullen geopend worden te Leeuwarden op Maandag den 26 November eerstkomende, des morgens ten *tien* ure, op den voet, bepaald bij de artikelen 16, 17 en 18 der Publicatie van den 11 December 1813.

Benoemen om dezelve te presideren den Heer Mr. WILLEM HENDRIK DE GREVE, Raad in bovengemeld Hoog Geregtshof.

En gelasten, dat deze ter diligentie van den Heer Prokureur-Generaal zal worden bekend gemaakt en afgekondigd.

Aldus gedaan te 's Gravenhage, den 10 October 1832.

VAN MAANEN.

Van wege den Heer Eersten President,

De fungerende Eerste Griffier van het Hoog Geregtshof,

J. H. SPEIRMAN.

ZWEDEN.

STOKHOLM, *den* 12 *October.* De geregtelijke verhooren der wegens hoog verraad aangeklaagde en gearresteerde baronnen *van Vegesack* en *van Duben*, worden met gesloten deuren voortgezet. Men heeft onder hunne papieren meerdere stukken gevonden, welke de aanklagte ondersteunen. Tot heden schijnen er geene anderen in die zaken gewikkeld te zijn. In den brief van eerstgenoemden baron, den 3 Julij jl. uit Berlijn aan den baron *van Duben*, toenmaals in Weenen, geschreven, leest men, onder anderen: „ Ik schrijf met den post van heden aan Prins *Gustaaf*, Verzoek Z. K. H. mij met omgaande te antwoorden. Daags voor ik (uit Stokholm) vertrok, waren wij met eenige hoofden der oppositie bij elkander, en kwamen overeen, dat er voor Zweden geene andere hulp is dan den Prins op den troon te bekomen. Gij moet hem echter zeggen, dat zulks onmogelijk zonder eene geldopoffering kan geschieden."

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den* 16 *October.* Het is thans beslist, dat *Karel X* en zijne familie het keizerlijke kasteel op de Hradschin te Praag zullen betrekken, en zoo lang bewonen, tot dat een geschikt verblijf ter hunner ontvangst in eene provinciestad zal gevonden zijn. De hertogin *van Angoulême* zal zich terstond na de aankomst des Konings te Praag, derwaarts begeven. Zij ontvangt hier dagelijks personen uit den hoogen adel en van het diplomatieke ligchaam; onder anderen heeft de Pruissische zaakgelastigde de eer genoten aan haar voorgesteld te worden. Het lange dralen der Miguelisten voor Oporto geeft reden om te gelooven, dat don *Pedro* meer middelen ter zijner verdediging bezit, dan men sedert zijne landing in Portugal had vermoed; men verwacht dat hij zich den ganschen winter in zijne stelling zal kunnen handhaven en de tijd hem inmiddels eenige gelukkige kansen zal aanbieden; bij den in Portugal heerschenden geest zal het hem echter moeijelijk vallen, zijne dochter op den troon te helpen. Het ware evenwel ook niet zeer onmogelijk, dat de Portugeesche twistzaak het lot onderging van de Hollandsch-Belgische, van namelijk onder de magt der protokollen te vervallen, waardoor geene der partijen zoude bevredigd zijn. Tot dus verre is het Belgische geschil nog altijd de groote steen des aanstoots, en het moeijelijkste bij den Europeschen vrede te beslechten punt. Men vreest met elken dag al meer en meer, dat het geduld en de kunst der diplomatie eindelijk zullen zijn uitgeput, en de eene of andere uitbarsting aan de met zoo veel bezwarenis gevoerde onderhandelingen een eind zal maken. Onze effekten kunnen derhalve nog altijd niet de hoogte bereiken, op welke zij eigenlijk behoorden te staan.

BEIJEREN.

MUNCHEN, *den* 16 *October.* De Grieksche commissie heeft bij Koning *Otto* aangedrongen, om zoodra mogelijk naar Griekenland te komen. In het antwoord heeft Z. M. gezegd: *Dat de afgevaardigden van Hellas zijne spoedige komst konden bekend maken in het rijk, welks troon hij met de grootste geestdrift voor Hellas edele zaak besteeg.* — Na de aanspraken op de audientie van gisteren, verklaarde de president van het Regentschap, dat daar de Grieksche afgevaardigden den wensch hadden te kennen gegeven, om thans, namens het Hellenische volk, den eed van getrouwheid af te leggen, Z. M. de Koning zulks had goedgekeurd. Hij las daarop het formulier van den eed voor, waarop de Archimandriet (abt der Grieksche kerk), eene korte redevoering aan de afgevaardigden hield, den volgenden eed voorzeide, welke door hen woordelijk, de hand op het Evangelie leggende, werd nagezegd: „ Wij zweren bij „ de heilige Drievuldigheid en op het heilige Evangelium onzes Heilands, in naam des „ Griekschen volks, en als deszelfs afgevaardigden, trouw aan onzen Koning *Otto*, „ en gehoorzaamheid aan de wetten des Griekschen Rijks."

Uit Oettingen, in Ries, schrijft men, dat in die streken groot gebrek aan water heerscht. De bronnen en waters zijn uitgedroogd, en stremmen de vaart op dezelve. De molens staan uit gebrek aan water stil, waardoor, in weerwil van den gezegenden oogst, er schaarschheid aan meel is.

De Chiemsée, een vischrijk meer in Beijeren, tusschen de Inn en de Salza, in de Isarkreitz, lang 17 uren en breed 11 uren, is sedert een jaar zoodanig met water verminderd, dat een groot gedeelte van dit meer droog is. Men begint de uitgedroogde streken te bebouwen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 21 *October.* De statuten der Rijnbeijersche Landverhuizers naar Noord-Amerika, behelzen onder anderen: „ Een gezelschap Rijnbeijersche burgers heeft het plan eene kolonie in de Noord-Amerikasche Vrijstaten te stichten. De streek, welke de kolonie gekozen heeft, is het Arkansas gebied, of de Missouristaat, welke beide landen grooter zijn dan geheel Duitschland, en slechts bevolkt zijn door 100.000 Europeërs, ofschoon dezelve toereikende zijn om 30 millioenen te bevatten, zonder overbevolkt te wezen. Die landen bestaan grootendeels uit vruchtbare valeijen, en brengen voort rijst, mais, tarwe, tabak, wijn en boomwol. De bosschen en onafzienbare weilanden voeden eene menigte herten, buffels, paarden en ander nuttig wild. Het klimaat is er zacht en gezond, omtrent even als in het Noorder- en Middel-Italie; de winter duurt er slechts twee maanden, en de handels-verbindtenissen met Nieuw-Orleans en Mexico zijn zeer voordeelig. De kolonie van Rijn-Hessen heeft insgelijks deze streken, tot haar toekomstig verblijf in Amerika gekozen."

ENGELAND.

LONDEN, *den* 25 *October.* De *Courier* van heden meldt het volgende: Gedurende de laatste vier-en-twintig uren zijn door de Russische, Pruissische, Fransche, Belgische en Hollandsche Ambassadeurs aan hunne respectieve Hoven couriers afgezonden, de mededeeling overbrengende van Frankrijks en Engelands besluit, betreffende de maatregelen, welke in werking moeten worden gebragt, ten einde eene onmiddellijke vereffening van de kwestie, wegens het bezit der citadel Antwerpen, te weeg te brengen.

Wij hebben reden om te gelooven, dat het berigt in den *Times* van dezen ochtend, aangaande den onmiddellijken inmarsch van Fransche troepen in Belgie, voorbarig is. Den Koning van Holland zal, naar wij vernemen de gelegenheid worden gelaten om zich te onderwerpen aan de vereenigde verklaring van Engeland en Frankrijk, welke, zoo wij gelooven gisteren avond is afgezonden. Ook wordt niet gezegd, dat de Fransche armee Belgie zal intrekken voor dat de preliminaire maatregel eener blokkade zal zijn ingesteld. Doch mogt deze ondubbelzinnige blijk van Engeland en Frankrijks besluit, om met toestemming en bewilliging van de andere groote deelgenooten der Conferencie, de bedoelde dwangmiddelen ten uitvoer te leggen, niet terstond eene werkdadige uitkomst opleveren, alsdan zal de Fransche armee Belgie binnentrekken om Koning *Leopold* te helpen in het bezit te geraken van dat gedeelte zijns gegarandeerden territoirs, waarin de Citadel is omschreven; dit eenige oogmerk bereikt zijnde, zal de Fransche armee, overeenkomstig de geschreven conventie tusschen Engeland en Frankrijk (waarop in den *Times* onder de benaming van traktaat wordt gedoeld) oogenblikkelijk binnen den Franschen grenslijn terug trekken.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 23 *October.* Indien men de hier steeds door de dagbladen verspreide geruchten gelooven mag zou de intogt onzer troepen in Belgie op aanstaanden Zaturdag, den 27 dezer, bepaald zijn; dan vele dier dagbladen betwijfelen tevens of die intogt wel plaats zal hebben, om dat er depêches van prins *Talleyrand* zouden zijn ontvangen, houdende het berigt dat de gezanten der overige Mogendheden, in conferencie te Londen vereenigd, huiverigheid betoonden om hunne toestemming tot dwangmiddelen te geven; en men spreekt tevens van eenen vertrouwelijken brief, die graaf *Pozzo di Borgo* voor weinige dagen zou hebben ingezonden, waarin die Russische gezant zou te kennen geven dat zijn gouvernement wel prijs stelt op het behoud van de goede verstandhouding met Frankrijk, maar dat het met groot misnoegen een Fransch leger de grenzen zou zien overtrekken om Holland te dwingen tot aanneming der beslissingen van de conferencie. Dit een en ander schijnt ons ministerie weder tot besluiteloosheid te hebben gebragt, ofschoon inmiddels het Noorderleger wordt versterkt, en bij het ministerie van oorlog vele drukte heerscht welke gezegd worden met de aanstaande bewegingen van dat leger in verband te staan; intusschen heeft men nog niet vernomen dat de maarschalk *Gérard*, die dat leger moet aanvoeren, uit deze hoofdstad vertrokken is. Daarentegen wordt gezegd dat door de telegraaf aan den admiraal *de Villeneuve* te Cherbourg het bevel zoude zijn overgebragt om de uitrusting van zijn eskader te verhaasten.

Op heden is alhier bekend geworden eene nota van den Belgischen minister van buitenlandsche zaken, *Goblet*, gedagteekend van den 5 dezer, aan onzen minister van buitenlandsche zaken, waarbij de Belgische minister aandringt op de volledige uitvoering van het sedert vijf maanden door de vijf hoven bekrachtigde traktaat, en om ter verkrijging van den waarborg, bepaald bij art. 25 van het met Belgie op den 15 November 1831 gesloten traktaat, krachtige en afdoende maatregelen en dwangmiddelen aan te wenden, om eenen staat van zaken te doen ophouden waardoor eene zware slag aan de openbare orde in Europa toegebragt, en de algemeene ontwapening verhinderd wordt.

Ter beurze sprak men gisteren weder van eene door den Pruissischen gezant overhandigde nota, waarbij die Mogendheid zich stellig tegen den intogt der Fransche troepen verzette.

BELGIE.

BRUSSEL, *den* 23 *October.* Het Luxemburger Dagblad van den 20 dezer houdt het belangrijk berigt van de arrestatie, door de Belgische gendarmerie, van den heer *A. Pescatore*, een der leden van de commissie voor het groothertogelijk bestuur. Zie hier hetgeen gemeld Journal deswegens mededeelt:

„ Gisteren morgen, den 19den, ten elf uren, werd de heer *Ant. Pescatore*, lid der commissie van het algemeen gouvernement, voor zaken naar Grevenmachern zich begevende, door de brigade gendarmerie te Niederanven, aangezien hij van geen paspoort voorzien was, genoodzaakt terug te keeren. De heer *Pescatore* was op weg om naar Luxemburg terug te keeren, toen de brigadier der gendarmen zich bedacht hebbende, hem achterhaalde, arresteerde en naar Grevenmachern deed brengen, van waar de district-commissaris hem naar Arlon heeft opgezonden. Ziedaar weder een nieuwe aanslag, die niet zonder gevolg zal blijven. Weten de Belgische autoriteiten niet, dat het dorp, alwaar de heer *Pascatore* gearresteerd is, in den omtrek der vesting is begrepen? dragen zij geen kennis van de krachtige vertoogen, welke de Duitsche bondsvergadering bij de Londensche Conferencie gedaan heeft? Weten zij niet met welke verontwaardiging de Conferencie het rapport ontvangen heeft, betwelk aan haar opzigtelijk de vorige arrestatien is gedaan? Welke lessen moeten die trawanten van de wanorde gegeven worden, om hen tot het eerbiedigen van de persoonlijke vrijheid te noodzaken, of meenen zij daarmede den toestand van den heer *Thorn* te verbeteren, voor wien men tot heden zoo veel oplettendheid en welwillendheid heeft gehad?"

Het *Mémorial* geeft het volgend verhaal van de arrestatie van den heer *Pescatore:* Den 19 dezer kwamen eenige personen den heer *d'Huart* district-commissaris van Grevenmachern berigt brengen, dat de heer *Pescatore* in die stad was aangekomen. Deze gaf daarvan terstond berigt aan de gendarmen, hen belastende denzelven terstond op te sporen en te arresteren. Het schijnt dat de heer *Pescatore* langs afgelegen wegen de grenzen wilde bereiken, maar op de aanwijzing van een aantal lieden, die hem hadden zien ontvlugten, kwamen de gendarmen hem vooruit; alstoen wel ziende dat hij hun niet ontkomen kon, keerde hij terug en verbergde zich bij een zijner handelcommissionairs, *Bernette*, waar hij zijne eerste komst afgestapt was. In het huis van dezen werd hij door de gendarmen gearresteerd. De district-commissaris *d'Huart* heeft eerst daarna een requisitoir voor de arrestatie opgemaakt en den heer *Pescatore*, door gendarmen begeleid, naar Arlon opgezonden, waar het provinciaal bestuur gevestigd is.

Het *Mémorial* zegt verder, dat de minister van oorlog den generaal *Tabor* te Arlon bevelen gezonden heeft, om den heer *Pescatore* in gijzeling te houden en hem niet in vrijheid te stellen dan tegen uitwisseling van den heer *Thorn*. Dezelve werd door twee gendarmen bewaakt; de burgerlijke gouverneur had zich tegen deszelfs overgave in handen der justitie verzet.

ANTWERPEN, *den* 24 *October.* Reeds lang heeft onze handel geklaagd gehad over de maatregelen van quarantaine, welke nog altijd worden in acht genomen omtrent de schepen welke uit Noord-Amerika, Rusland en de Fransche en Engelsche havens, te Vlissingen aankomen, terwijl diezelfde schepen onverhinderd te Texel, Hellevoetsluis en in den Briel worden toegelaten. Deze uitzondering voor Antwerpen, hetwelk ongelukkiglijk niet minder dan Amsterdam en Rotterdam van de cholera te lijden heeft gehad, geeft reeds den voorsmaak van de belemmeringen, waaraan de vrije vaart op de Schelde, onderhevig zal wezen. Het komité van koophandel de teedere bezorgdheid van het Hollandsch gouvernement voor de gezondheid der Antwerpenaren, als overdreven beschouwende, heeft hierover een adres ingeleverd aan den minister van buitenlandsche zaken te Brussel. De heer *Goblet* heeft den volgenden dag geantwoord, dat hij zich gehaast had, om zich tot de Fransche en Engelsche gouvernementen te rigten, tot het bekomen van de opheffing dezer quarantaine.

Voorts leest men in ons *Journal* het volgende:

„ *Staatkundig Overzigt.*

„ Men is nog verre van een einde te zien aan de walgelijke misleidingen waaraan Belgie ten doel staat. De intogt der Franschen, welke het Belgische leger als honend voor deszelfs eer kan beschouwen, schijnt andermaal uitgesteld. Dit uitstel is buiten en behalve op de moeijelijkheid die onze nationaliteit betreft, hoofdzakelijk gegrond op gewigtige staatkundige zwarigheden. Frankrijk alleen wenscht in de daad het geschil door de wapenen en eene vijandelijke tusschenkomst te beslechten, om dat de zaak voor hetzelve een vraagstuk van beginsel en van grondgebied uitmaakt; van beginsel, tot bevestiging van deszelfs omwenteling, van grondgebied, op dat Belgie deszelfs grenzen ten voormuur zij.

Engeland, hetwelk geenszins de zelfde redenen heeft, en zonder zijne eigen belangen te krenken, den oorlog niet aan Holland kan doen, doet al het mogelijke om onzijdig te blijven. en men moet zich overtuigd houden, dat hetzelve in niets zal stemmen, hetwelk het Haagsche kabinet onmiddelijk zou kunnen verstoren, of de Hollanders zou kunnen verzwakken. Wat Rusland, Oostenrijk en Pruissen betreft, derzelver staatkunde is gelijktijdig, van den algemeenen oorlog te voorkomen en van het monarchale stelsel, hetwelk vroeg of laat, door het vereenigen der orde met vrijheid, den vrede aan Europa moet hergeven, tegen het revolutionnaire stelsel te verdedigen. Deze Mogendheden ondersteunen Holland en zullen nooit gedoogen dat het door eene andere magt, dan die der Belgen, aangetast worde. Zoo het mogelijk ware, dat zij de Fransche tusschenkomst gedoogden, zou het wezen op voorwaarden, die dezelve beperkte tot daden zonder beslissend gevolg ten nadeele van Holland.

Men gevoelt hoezeer deze toestand de eensgezindheid der Mogendheden moeijelijk

maakt en hoezeer dezelve de houding versterkt van Holland, hetwelk voor niets beducht is en ook inderdaad niets te vreezen heeft, zoo lang de weifeling van deze staatkundige balans zal duren.

„ Wij gelooven niet dat er kwestie zij, van het inrukken van een Fransch leger, om hetzelve te doen handelen in tegenwoordigheid van ons werkeloos verblijdend leger. Nimmer zal het, aan wien het ook zij, de eer van te strijden en te overwinnen afstaan. Hiervan zou echter kwestie zijn, zoo men geloof wilde geven aan den *Courrier Français*, die er bijvoegt, dat deze aanmatiging de Fransche soldaten in de haat zou doen vervallen en voor de verontwaardiging der Belgische officieren zou moeten wijken.

„ Inmiddels, zegt hij, is dit denkbeeld niet opgegeven, en zoo men er bij bleef volharden, zou er zich voor Frankrijk eene gewigtige vraag opdoen. Het kasteel van Antwerpen te belegeren, is de stad aan de verwoesting prijs geven, want naar hetgeen *Chassé* in minder ernstige omstandigheden gedaan heeft, kan men verzekerd zijn, dat niets hem in geval van belegering zou tegenhouden. In het eerste oogenblik zouden de Belgen misschien meer het oog geslagen houden op het innemen der citadel, dan op het vernielen van hunne eerste handelstad, maar dit oogenblik voorbij, zou het kermen volgen en zou men alsdan in tegenstelling aan zoo vele vernielde rijkdommen, zoo vele vernietigde middelen van bestaan, zoo vele bedroefde gezinnen, aan de Franschen, het bloed hetwelk zij tot verovering van het kasteel gestort zouden hedben, ten goede houden? Zouden zij zich lang verheugen over een door Belgie zoo duur betaalde zegepraal? Zoo de bemagtiging der citadel tot zulk een hoogen prijs verworven moet worden, voegt het dan niet, om onvermijdelijke verwijtingen te voorkomen, dat eene zoo zware opoffering het werk zij der inlanders, eerder dan dat van een hulpleger.

„ Alzoo doen de moeijelijkheden zich op bij elken stap. Het bemagtigen van Antwerpen zelf zal aan de Belgen het bezit der Schelde niet verzekeren. *Willem* blijft zich in staat bevinden, om dezelve voor hen te sluiten, en zulks tevens voor de Engelsche scheepsvaart te doen; reeds geven de Haagsche dagbladen het vertrouwen te kennen, dat deze enkele maatregel den Engelschen handel weldra zal afkeerig maken van de blokkade met welke men Holland bedreigt. Zal men zich de Schelde met geweld openen? dan mag men doen wat men wil, dan is het oorlog. Men moet niet hopen eene navolging van den zeeslag van Navarino daar te stellen; die zeeslag in vollen vrede geleverd, berokkende den oorlog niet, om dat er zich drie magtige Mogendheden tegen over een enkel wankelend rijk bevonden; hier zijn de omstandigheden geenszins dezelfde.

„ Inmiddels zijn de zaken nogmaals veranderd, en het schijnt dat men op nieuw moet afzien en van de dwangmiddelen en van de Fransche tusschenkomst. Uit de staatkundige mededeelingen, den 18 dezer, door den minister van buitenlandsche zaken aan de Hollandsche Staten-Generaal gedaan, blijkt, dat er in het laatst der vorige week, dat is te zeggen den 12den of 13den, aan Holland nieuwe openingen zijn gedaan, waarover het gouvernement beraadslaagde.

„ De gesteltenis van het land, de onmogelijkheid om eenen beslissenden oorlog gedurende den winter te voeren, de geregte vrees om aanstaande jaar eenen algemeenen oorlog te verwekken, dit alles doet vurig verlangen, dat die nieuwe onderhandeling eenen gunstigen uitslag moge hebben."

LUIK, *den* 21 *October*. Ons blad *de Industrie* bevat het volgende zoo bedaarde als welberedeneerde antwoord aan die veelvuldigen onzer Belgische bladen, die zich niet ontzien de smadelijkste scheld- en bijnamen op Koning *Willem* toe te passen.

„ In ons laast vorig nummer hebben wij, zonder de minste bijvoeging, de zoo zeer door waardigheid uitmuntende aanspraak van Koning *Willem* aan de Staten-Generaal, opgenomen, aan onze lezers het waardeeren overlatende dier taal van eenen Vorst, die zonder zich zelven te kort te doen, door laffe toegefelijkheden aan beginsels die den troon vernederen, evenwel niet geschroomd heeft, zich met de gevoelens van zijn volk te vereenigen en deel te nemen aan deszelfs opofferingen, deszelfs gelatenheid en deszelfs rampen evenzeer als deszelfs roem. Het is altijd tot zijne *landgenooten* dat *Willem van Nassau* zijne redenen van hoop, zoo wel als die van zijn beducht zijn, rigt, het is aan hen alleen, het is aan hunne belangen, het is aan het welzijn van het Vaderland, dat hij zijne koninklijke bezorgdheid wijdt. In die aanspraak ontmoet men geene onbetamelijke bewoordingen over die vorsten, van welke hij zich het meest te beklagen heeft; geene scherpe aanmerkingen omtrent die genen, die hij als een overweldiger zou kunnen beschouwen; geene ijdele bedreigingen, geene snorkerijen om de menigte te verblinden; geene beloften, die hij niet gereed zij te houden; geene logenachtige schilderijen van den toestand zijner staten, van den handel, de nijverheid en onderscheiden voortbrengselen van het grondgebied; hij stoft niet op den onderstand, die zijne bondgenooten hem zouden kunnen verleenen, om hem in het verdedigen zijner regten behulpzaam te zijn, vertrouwend op den moed van zijn leger, de liefde en verknochtheid zijner onderdanen, op zijne eigene vastheid en volharding, is het daarin dat hij de eenige steunsels wil vinden zijner kroon, waarvan nog niet het minste blaadje bezwalkt is. Hij werpt niet op de diplomatie, het ongelijk waarin hij zelf zou hebben kunnen vervallen, zijne vaste wil en Nederland zijn verheven boven de diplomatie, welker gezag hij niet verder erkent, dan voor zoo verre die zich geene regten aanmatigt, die strijdig zijn met het karakter van een wezenlijk Koning. De hooge administratie, de kunsten, de wetenschappen, het openbaar onderwijs zijn de onderwerpen van zijn Koninklijk onderzoek; hij is met al de bijzonderheden daarvan bekend, het zijn geene ijdele klanken in zijnen mond; hij ontvouwt door welke middelen al die zaken zich in eenen bloeijenden toestand bevinden, het is van zijn eigen werk dat hij het verslag openlegt, enz."

NEDERLANDEN.

's HERTOGENBOSCH, *den* 25 *October*. Het hoofdkwartier zal, naar alle waarschijnlijkheid, met den 1 November weder in deze vesting worden overgebragt.

Z. K. H. de Prins Veld-Maarschalk, die ll. Maandag van Bergen op-Zoom naar de Schelde is vertrokken en reeds Dingsdag morgen weder door Breda is gepasseerd, naar het hoofdkwartier terugkeerende, heeft, naar het blijkt, in dien korten tijd de vloot, benevens de Citadel bezocht en de troepen in oogenschouw genomen. Naar de berigten uit Antwerpen te oordeelen is Z. K. H. in een bootje de Belgische forten en de stad Antwerpen voorbijgevaren. De Belgen schijnen van 's Prinsen tegenwoordigheid niets te hebben bemerkt.

Bij het in behoorlijken staat brengen onzer tweede linie van defensie is men onlangs ook begonnen met de inundatie-werken gereed te maken en met alles, wat daartoe behoort. Bij het Raemsdonker veer moeten inzonderheid zeer belangrijke werken van dien aard aangevangen zijn, waarmede men reeds zoo ver is gevorderd, dat een groot gedeelte der provincie Noord-Brabrand in weinig tijds onder water zou kunnen gezet worden.

Dezer dagen zijn verscheiden schepen met levensmiddelen en ander proviand, bij de citadel van Antwerpen aangekomen; ook zijn er weder eenige troepen ontscheept.

BREDA, *den* 24 *October*. Gisteren werd alhier, met alle de aan zijnen rang verschuldigde eerbewijzen, in het naburig Ginneken, plegtig ter aarde besteld, de Wel Edel Gestrenge Heer *L. J. Akerval*, kapitein der 3de kompagnie van het 1ste bataillon der 4de afdeeling Zuid-Hollandsche Schutterij, alhier in den ouderdom van ruim drie en dertig jaren overleden. De heeren Opper- en Plaatselijke bevelhebber dezer vesting, benevens een groot getal officieren, uit al de korpsen tot het garnizoen behoorende, gingen onmiddellijk achter het lijk en werden gevolgd door het geheele bataillon, waartoe de overledene had behoord, en daarna door detachementen der stedelijke schutterij, en van al de overige troepen van ons garnizoen. Bij het plaatsen van het lijk op de baar, werd een salvo eereschoten gelost, en zulks bij het nederdalen in het graf tot tweemalen herhaald. — De overledene, die de achting en genegenheid van allen die hem kenden genoot, wordt, zoo door zijne betrekkingen, als van zijne krijgsbroeders en onderhoorigen, op het levendigst betreurd.

Uit Vlissingen schrijft men het volgende:

„ Vrijdag jl., ten half elf uren des voormiddags, werd er door de tamboers van het garnizoen onverwacht alarm geslagen; in een oogenblik stonden alle de troepen in de volmaaktste orde, op hunne verschillende standplaatsen onder de wapenen, de artillerie bij hunne stukken op de batterijen, de poorten der vesting waren gesloten, in 't kort, alles was in een oogwenk gereed om eenen aanval af te slaan. Nadat de troepen op de batterijen door Z. Exc. den vice admiraal, opperkommandant der vesting geinspecteerd waren, zijn de manschappen naar hunne kwartieren teruggekeerd. Prijzenswaardig was de ijver, waarmede het garnizoen de verschillende posten betrok, als ook de orde en bedaardheid, welke bij dezen onverwachten maatregel van waakzaamheid werd in acht genomen.

's GRAVENHAGE, *den* 25 *October*. Heden morgen heeft de deputatie der Staten-Generaal, zamengesteld uit Commissien der beide Kamers, en met den heer graaf *van Rheede*, Voorzitter der Eerste Kamer, aan het hoofd, zich in plegtstatigen optogt naar 's Konings Paleis begeven. Aldaar bij Z. M. toegelaten en met de gebruikelijke plegtigheden op het Paleis ontvangen zijnde, heeft de graaf *van Rheede*, in bijzijn van de deputatie, den Koning, namens de Staten-Generaal, het navolgende Adres voorgelezen, in antwoord op Hoogstdeszelfs Aanspraak bij de opening der Kamers:

SIRE!

Nimmer naderden, bij de opening hunner Zittingen, de Staten-Generaal Uwen troon met indrukken als de tegenwoordige. Ook zij koesterden de niet ongegronde hoop dat, door eene redelijke schikking, het doel van aller wenschen, aan den bezwarenden toestand des Vaderlands een einde zoude zijn gemaakt, en zien zich, door de ontvangene mededeelingen, in deze regtmatige verwachting te leur gesteld. Grievend is hun gevoel bij het beschouwen van den loop der onderhandelingen. Voorstellen aan de eene zijde, gekenmerkt door gematigdheid en toegevendheid; eischen aan de andere, met de eer en het onafhankelijk bestaan der natie onvereenigbaar; een Staat, schoon klein, niet zonder roem sints eeuwen onder die van Europa bekend, uit vermeend algemeen belang opgeofferd aan eene bevolking, die zich onlangs daarvan trouwloos en geweldig losscheurde; deelneming slechts bij vreemde Mogendheden, waar eerbied voor regt, hulp en medewerking mogt verwacht worden: dit is het wat ons overal treft. En wanneer wij met Uwe Majesteit den toestand der buitenlandsche betrekkingen gadeslaan, dan zoude, bij het duistere daarvan, ligtelijk moedeloosheid kunnen geboren worden, zoo niet de eenparige overtuiging van het onverdiende van zoodanige behandeling de Natie reeds gewillig tot groote opofferingen had gebragt, en zoo niet de zedelijke kracht, welke tot die opofferingen in staat stelde, in haar nog levendig bleef, om er meerdere te brengen aan het behoud des Vaderlands. Die kracht was het, die zich steeds, in de hagchelijkste oogenblikken, in Nederland op het luisterrijkst openbaarde; die het vroeger tegen de overwegende magt van vereenigde naburen staande hield; die, alle hinderpalen te boven komende, de herstelling van het door den overweldiger van Europa gesloopte Staatsgebouw eenmaal voltooide, en die ook nu alleen, onder de leiding van Uwe Majesteit, het schragen kan en moet, tegen de aanmatigingen of aanrandingen van eenen onregtvaardigen afval.

Wij mogen daarvan met vertrouwen de uitwerksels zien in de uitgebreide ontwikkeling onzer verdedigings-middelen, met zoo veel zorg en ijver binnen 's lands voorbereid en langs de grenzen op zoo voldoenden voet gebragt. De Natie is fier op hare zee- en landmagt; zij draagt roem op hare schutterijen, alle met geen ander doel gewapend dan tot verdediging van het Vaderland en ter verkrijging van billijke vredesvoorwaarden, zoo reikhalzend bij voortduring verlangd.

Met genoegen vestigen wij, te midden van den druk der tijden, met Uwe Majesteit het oog op de gunstige uitzigten, welke zoo wel onze handel, scheepvaart en landbouw als onze overzeesche bezittingen nog opleveren, en die ons de hoop geven dat wij, met wijs beleid en moed, wat ook ontrouw of geweld ons zouden pogen te ontnemen, onder de nijvere en handeldrijvende volken eene eervolle plaats zullen blijven behouden. Vlijt en werkzaamheid kenteekenden altijd het Nederlandsche volk; orde en naauwgezetheid zijn aan hetzelve, in de waarneming van bijzondere en algemeene aangelegenheden, eigen. Het onderwijs onder alle standen verbreid, en ware vrijheid en verlichting alom bevorderende, moet deze nationale deugden steeds aankweeken en levendig houden.

Wij mogen daarbij den Goddelijken zegen niet voorbij zien, welken wij mede eerbiedig erkennen in het afwenden der onheilen zoo vaak het gevolg onzer ligging aan zeeën en rivieren; maar bovenal in de matiging der vernielende ziekte, die een zoo groot aantal slagtoffers in de meeste landen maakte en ook tot ons is doorgedrongen. Wij danken het der Voorzienigheid, dat de maatregelen tot leniging, met beleid daargesteld en allerwege door hulpbetoon en liefdadigheid ondersteund, hebben medegewerkt om deze plaag alhier met minder woede dan elders te doen heerschen, zoodat wij de hoop mogen voeden haar eerlang van ons te zien wijken. Ook onder deze teistering verloochende de natie haren inborst niet, maar behield die kalmte en beradenheid, welke in rampen, het zekerst tot de uitkomst leiden.

Deze kalmte en beradenheid zullen ons mede in dit gewigtig oogenblik niet verlaten. Wij zullen de voorstellen, door Uwe Majesteit ons aangekondigd, in bedaarde en ernstige overweging nemen. Het Burgerlijk Wetboek, dit zoo aanmerkelijk gedeelte der nationale wetgeving, zal alzoo zijne voltooijing weldra kunnen bekomen. Niet minder belangrijk is alles wat tot de handhaving onzer geldmiddelen en van 's Lands crediet betrekking heeft. Dit onderwerp zal onze gansche aandacht vereischen en met de grootste zorg door ons behartigd worden, opdat door de geschiktste middelen, bij de meeste orde en spaarzaamheid, de lasten, welke de noodzakelijkheid van de Natie vorderen zal, haar zoo min mogelijk drukken.

Zwaar zijn deze lasten, maar eenig is de toestand waardoor zij bevolen worden, en geen Nederlander die niet, als het de eer en onafhankelijkheid des Vaderlands geldt, daarvoor alles veil heeft. Veel moge worden toegegeven om in het algemeen belang den vrede van Europa te bevestigen, maar zelf behoud stelt aan deze toegevendheid palen, wanneer zij de uiterste grenzen is genaderd. Nooit offerde Nederland vrijwillig zijn onafhankelijk bestaan op, en meermalen verdedigde het dit met geringer middelen tegen aanzienlijke overmagt. Nog leeft in aller harten die zelfde gezindheid; nog waakt de God der vaderen, die, in de grootste gevaren, redding schonk. Met Uwe Majesteit vestigen wij op den Almagtigen Regeerder ons vertrouwen, en verbeiden, sterk door eenstemmigheid van gevoelen en door de regtvaardigheid onzer zaak, de vrucht *eener edele en grootmoedige volharding*.

Van den 26*sten*. In de zitting der Tweede Kamer van heden heeft de commissie, welke aan Z. M. het antwoord op 's Konings openingsrede heeft aangeboden, dienaangaande verslag uitgebragt, en berigt, dat Z. M. daarop hoofdzakelijk heeft geantwoord: „ dat Hoogstdezelve, vooral in de tegenwoordige omstandigheden, met het levendigste genoegen het bedoelde adres ontving, hetwelk met eenparige stemmen was aangenomen, en alzoo weder een bewijs opleverde van de eenstemmigheid van gevoelens tusschen Z. M. en het volk; — dat Z. M. daaruit verhoogde kracht ontleende, om 's lands belangen te blijven voorstaan, en om den loop der gebeurtenissen, met vertrouwen op de Voorzienigheid, af te wachten.",

Het schijnt, dat thans ook Engelsche militairen zich in Belgie beginnen te vertoonen; ten minste men leest in de Belgische bladen, dat Vorst *Leopold*, die zich den 24sten naar het kamp van Diest moest begeven, derwaarts door den Britschen generaal *Doyle* zoude worden vergezeld, en dat de generaal *Hislop* in Brussel was aangekomen.

AMSTERDAM, *den* 26 *October*. Sedert eenige dagen merkt men op, dat er weder meerdere en zeer ruime giften ten behoeve van het vaderland geschieden, met de uitdrukkelijke betuiging gepaard gaande, dat dezelve strekken, ten blijke van hulde aan het bestuur voor deszelfs krachtige houding in de tegenwoordige hagchelijke oogenblikken. Zoo vinden wij in de *Staats-Courant* van gisteren eene aankondiging van den minister van finantien, betrekkelijk eene, van eenen onbekenden, uit Haarlem bij hem ontvangen aanzienlijke gift van *vijf honderd guldens*, met de vermelding dat dezelve strekt „ ten blijke van dankbare hulde aan het bestuur van Oud-Nederlands dierbaren Vorst, bij de zoo wijze en krachtige als *onwrikbare volharding* voor 's lands welzijn onafhankelijkheid en eer," en daarbij de bekende zinspreuk: *to be or not to be* (te zijn of niet te zijn) houdende.

Voorzeker, zulke voorbeelden van liefde voor het vaderland, zulke daadwerkelijke bewijzen van de eenstemmigheid van gevoelen, die er omtrent 's lands belang tusschen volk en bestuur heerscht, verdienen allezins te worden opgemerkt en moeten in deze hoogstgewigtige dagen zeker veel navolging vinden. Met iedere gift toch aan het vaderland, met zulke gevoelens, gebragt, rijst de natie hooger in waarde en neemt hare kracht toe. Ieder gift, hoe gering ook, strekt ter beschaming en logenstraffing onzer vijanden, dat het belang van Vorst en Volk niet één zou zijn. Nooit was die eendragt sterker en vaster dan thans, het antwoord onzer Staten op de Koninklijke aanspraak, met eenparige stemmen door de beide kamers aangenomen, geeft daarvan weder het onwraakbaarste bewijs. Zoo één van wil en bedoelingen, zoo kalm, maar vastberaden en vertrouwend, bij het ons aangrimmend onregt en geweld, heeft zich Nederland welligt nog nimmer betoond. Eene natie die zoo bestaat en zoo wordt bestuurd is onverwinlijk.

LEEUWARDEN, *den* 29 *October*. Wij kunnen met genoegen melden, dat Do. *A. L. van der Boon Mesch*, Predikant alhier, voor de op zijn Wel Eerw. uitgebragte beroeping naar Leijden heeft bedankt.

Z. M. de Koning heeft het besluit van 4 Mei 1831, wegens het heffen van een regt van 12½ pCt. van de vreemde katoenen, met Nederlandsche schepen in Indie wordende aangevoerd, als niet aan de verwachting beantwoordende, ingetrokken.

BERIGTEN WEGENS DE HEERSCHENDE ZIEKTE.

		overled.;	hersteld;	bijgekom.;	in behand. geblev.
Leeuwarden op den.....	25 Oct.	0	0	1	14
„ „ „	26 „	1	1	3	15
„ „ „	27 „	6	1	6	14
„ „ „	28 „	1	2	2	13
Sedert het ontstaan der Ziekte van af den...	8 „	21	8	42	13
Amsterdam	27 „	1	1	4	45
Rotterdam....... 25 en	26 „	0	3	1	20
Leijden .... 24 en	25 „	2	5	7	24
Utrecht .... 24 en	25 „	8	11	19	34
Amersfoort	26 „	1	0	2	22
Groningen .... 24 en	25 „	2	1	6	13

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 21 October, het brikschip *Eliza*, kapt. P. Schaffer, met Hout van Pruissen; het pinkschip *Jonfreu Marie*, kapt. A. Jacobsen, met Hout van Noorwegen. — Den 22 dito, de smakschepen *de Vrouw Petronella*, kapt. P. de Jonge, en *de Verwachting*, kapt. L. C. Dirks, beide met Hout van Dantzig. — Den 23 dito, het kofschip *Gezina*, kapt. B. A. Visser, met Hout van Noorwegen. — Den 24 dito niets. — Den 25 dito, het kofschip *Margaretha Hendrika*, kapt. S. A. van der Werff, met Teer van Christinestad; het smakschip *Annegina*, kapt. M. D. de Jonge, met Hout van Dantzig. — Den 26 dito, het smakschip *Wilhelmina*, kapt. H. H. Boss, met Hout van Memel; het tjalkschip *de Twee Gebroeders*, kapt. H. H. Bruns, met Hout van Noorwegen.

Uitgezeild: Den 21 October, het schonerschip Orwell, kapt. R. Cubit, met Boter naar Londen. — Den 22, 23, 24 en 25 dito, niets. — Den 26 dito, het tjalkschip *Elizabeth*, kapt. B. Braams, ledig naar Embden.

MENGELWERK.

HILLEGONDA van TEYLINGEN,
een oorspronkelijk Nederlandsch Familie-Tafereel uit het midden der zestiende eeuw, onder de Grafelijke Regeering van KAREL den vijfden,

DOOR

Fr. HERBIG.

(In twee deelen.)

Te *Leeuwarden* bij G. T. N. SURINGAR. 1832.

Gaarne prijzen wij het bovengenoemde werk ter lezing aan, dat in twee matige deelen een verdicht verhaal bevat, gestoffeerd, gelijk de Schrijfster in het voorberigt zegt, met bijzonderheden uit de geschiedenis van ons Vaderland. Wij prijzen het aan, niet slechts omdat het van de hand is eener achtingwaardige Nederlandsche Vrouw, (reeds gunstig bekend uit vroeger geschriften), wier pogingen om voor verstand en hart nuttig te zijn, wij wenschen aangemoedigd te zien; maar ook omdat de godsdienstige en zedelijke strekking, die het werk kenmerkt, van dien aard is, dat het zich vooral daarom als eene vrucht van Nederlandschen grond aanbeveelt. Het bederft niet gelijk zoo menige Roman, inzonderheid van vreemden bodem overgebragt, de jeugdige verbeelding, noch wekt driften op die de rust des gemoeds verstoren en de ziel dooden. Menschelijke deugden en gebreken zijn er in voorgesteld, zoo als zij in het werkelijk leven bestaan. De deugd wordt er, gelijk zij is, als beminnelijk, de ondeugd als verfoeijelijk afgebeeld, zonder ons aan de eene of andere zijde in eene denkbeeldige wereld te vervoeren. Men moge onder het lezen bemerken dat het eene Protestantsche Schrijfster is, die zich verplaatst heeft in eene eeuw, waarin het Protestantisme in Nederland nog contrabande was; geene hatelijke partijdigheid, die het Christendom, onder welken vorm ook, steeds ontsiert, bestuurt hier de pen, en wij meenen het der Schrijfster tot eere te mogen rekenen, dat zij de godsdienstige verdraagzaamheid en beginselen in sommige van hare karakters doet uitkomen op eene wijze, die ook in de negentiende eeuw nog velen ten voorbeeld mogte dienen; terwijl de behandeling der godsdienstige begrippen van dien tijd geen redelijk lezer, van welke gezindte, ergeren kan.

Terwijl wij het aan anderen overlaten om de leemten op te sporen en aan te wijzen, die er in aanleg of vorm mogen gevonden worden, noemen wij het in 't algemeen, een welgeschreven, onderhoudend, aangenaam en nuttig verhaal, waarvan een goed debiet wenschelijk is, ter aanmoediging eener verdienstelijke Vaderlandsche Schrijfster.

Zoo wel de druk als het keurig uitgevoerd vignet beantwoorden aan de vereischten van een goed boek.

Wij laten hierop een kort overzigt van het werk volgen:

Hillegonda van Teijlingen, de dochter van een rijk Utrechts koopman, een meisje beminnelijk om hare uit- en inwendige hoedanigheden, doch die door tegenspoed juist die ontwikkeling bekomen heeft, welke zij in voorspoed waarschijnlijk niet zoude verkregen hebben, is de heldin der geschiedenis. Uit hare kennismaking met don Pedro de Ramiro, een rijken adelijken Spanjaard, in dienst van den Keizer, wordt eene wederzijdsche liefde geboren, die den grondslag legt tot — en welker geschiedenis vastgeknoopt wordt aan verschillende voorvallen en handelingen, bij welke wij eenige niet onbelangrijke karakters zich zien ontwikkelen.

De ouders, vooral de vader van Hillegonda, die liever zijn kind ten grave zag dragen, dan haar aan eenen Spanjaard uit te huwen, bestemmen hare hand voor hunnen neef Jan Staal, die door zijne ijverige werkzaamheid op het Kantoor van oom van Teijlingen zich diep in de gunst van den Hollandschen koopman heeft ingedrongen, en die zijne verdraaide ziel in een verdraaid ligchaam listig voor oom weet te verbergen, terwijl hij op Gonnes bezit vlamt, niet om dat hij in haar het beminnelijke meisje, maar de schatrijke koopmans dochter vereert. Bij 's vaders voorstel tot dit huwelijk, belijdt Gonne, die reeds een en andermaal zich zelve een heimelijk mondgesprek met Pedro te verwijten had, rondborstig hare liefde voor den Kastiliaan. Deze, den vader de hand van zijne dochter vragende, wordt afgewezen, zoo als men verwachten mogt van iemand, wien de haat tegen al wat Spaansch was in het bloed zat. Van Teijlingen, hoe verstoord ook tegen zijne dochter, denkt echter te redelijk om haar tot eene verbindtenis met Staal, die zulks gaarne zou gezien hebben, te willen dwingen. Geen der beide medeminnaars ziet dus vooreerst nog zijne wenschen vervuld. Daar verdwijnt Hillegonda eenklaps, terwijl men niets anders te weten komt dan dat zij door vier vermomde karels is vervoerd. Wie anders dan Pedro zou de schaker zijn! deze gedachte wordt door Staal versterkt, en de afwezigheid van Pedro, die dadelijk door den vader te vergeefs wordt opgezocht, schijnt ook dit vermoeden te bevestigen. Intusschen verneemt men uit een dagverhaal van Gonne aan eene vriendin, dat zij, zonder te weten door wie en op wiens last, naar een oud kasteel is vervoerd. Daaruit op eene nog raadselachtiger wijze verlost, wordt zij door hare nicht Burgers, de zuster van Staal toevallig herkend, opgenomen en aan het huis dezer waardige vrouw in den Bosch verpleegd tot dat hare ouders, na eene ontknooping van het raadselachtige en ontdekking van het lage karakter van Staal, haar van daar afhalen. Na terugkomst te Utrecht doet Pedro, thans van alle blaam gezuiverd, eene nieuwe poging bij vader van Teijlingen, wiens onoverwinnelijke afkeer van al wat vreemdeling is hem stellig doet afwijzen. Het gebeurde met Staal heeft zijne verwijdering van het Kantoor ten gevolge, maar ook de laagste pogingen van zijnen kant, om zijn ouden patroon zoo veel mogelijk te benadeelen. Het gelukken dezer gevloekte pogingen en herhaalde verliezen in den handel, benevens andere rampen doen het huis van van Teijlingen naar zijnen ondergang neigen, en eindelijk geheel vallen. Onder de weinigen die, ook in het ongeluk, van Teijlingen's woning bezoeken, leeren wij den jongen van Haastrecht, een Hollander van deftige afkomst en stand en van een edel karakter kennen als den medeminnaar van Pedro, welke Gonne even getrouw blijft beminnen, nu zij door schilderen en handwerken het lieve brood tracht te verdienen, als in den luister van haren vorigen stand. Groot is de strijd die hieruit voor Gonne ontstaat, doch waaraan van Haastrecht door een edelmoedig gedrag een einde maakt. Nog altijd evenwel blijft de gevestigde afkeer van den vreemdeling Pedro's wenschen wederstreven. Zelfs na den dood van vader van Teijlingen, die zijne familie in de uiterste ellende dompelt, daar het gerucht dien dood aan zelfmoord toeschrijft, schijnt alle hoop voor Pedro geheel te verdwijnen toen Gonne aan het ziekbed harer moeder de belofte aflegt van niets tegen haren wil te zullen doen. Het overlijden echter der moeder doet alles veranderen, en verlevendigt wederom Pedro's hoop. Hillegonda, na de moeijelijkste en voorbeeldigste offers aan de ouderliefde gebragt te hebben, geeft nu ook gehoor aan de wenschen van haar hart en beloont de trouw van haren Pedro met de belofte harer hand. Met het voltrekken des huwelijks, welk genoegen vermeerderd wordt door de zekere tijding van het echt Christelijk sterfbed van vader van Teijlingen, loopt de geschiedenis ten einde. Wij worden daarbij gewaar dat de verspreiding van het valsche gerucht van zelfmoord, waartoe de dood van den ouden Heer, die gedurende eene zeereis voorviel, gelegenheid had gegeven, al mede het werk is geweest van den verfoeijelijken Staal, terwijl wij ook nog op eene verrassende wijze kennis bekomen van de wijze, op welke Hillegonda vroeger uit het Kasteel is verlost geworden. Dit is het hoofdzakelijk beloop des verhaals, het welk door onderscheidene episoden, herinneringen van oud Nederlandsche zeden, gewoonten, en enkele voorvallen uit den tijd van Keizer Karel, waarvan velen op Friesland en de Friezen betrekking hebben, wordt versierd en afgewisseld.

W..... 21 Oct. 1832.

OON BR.

Myn Frjuen! Lyts forlynne wier ik by uwz Schoalmaster, dy my sjean liet ien Fransche fortealing fen it wirk, betitele: *Het Graf enz. door* FEITH, Le Tombeau, poëme en 4 chants, traduit de *Feith*, d'apres la 4e edition. — Bruxelles 1826; in eak de zeis eerste rygels yn it Friesch oerbragt. Wy spriekken mei elkoarme hjir oer, in fuwnen dat dit stik wol ris yn it Friesch oerbragt wirdde mogte. Muwik dat, az it yn goede hânnen foel, it Friesche bij it Fransche naet hoefde æfter to stean. Ir mogt ris ien wezze dy it oondoarstte om dit wirk to forfrieschjen; deartoa stoer ik dy hjirby dizze rygels hjironder, om dy oontebieden, mei dizze az foarwird, to pleatsen yme Lieauweter-Krante. Wol de Krantedrukker ir nin pleatske oon ynromme, dan is 't ir mei uwt.

Ik blieuw steez, — dit wytste,

dyn Frjuen
S. S. R.

HET GRAF.

Zoo is de stille rust voor eeuwig de aarde ontvloden?
Zoo woont zij nergens meer dan in 't verblijf der dooden?
O mette pelgrim! zink, zink vrolijk din ter rust;
Gij doolde reeds te lang aan deze levenskust.

LE TOMBEAU.

Sur ce globe orageux n'est il point de repos?
Ne trouve-t-on la paix qu'au milieu des tombeaux?
Égaré trop longtems sur la mer de la vie,
Pelerin fatigué, viens, ta course est finie;
Le port brille à tes yeux, navigue sans effroi,
Laisse approcher ta barque, entre et repose toi!

IT GRÆF.

Is 't libben opp 'e wrâd oon neat az moeike feast?
In fynt m'yn 't tjuestre græf, yn 't græf allinne reast?
Den hastou fierst 'to lang, æfsloove fearman, stalke!
De holle libbenszee fen dizze wrâd bezwalke.
De haven blinkt d'yn 't eag, kom nim ien goe besluwt
Stjoer gau dyn schip er yn — in zis: „'k reast hjir my uwt."

VARIA.

Een man, die veel ongelukken had, en een groot vermogen verloor, werd door een vriend zijner jeugd ontvangen met de woorden: „ Wat heeft het noodlot zich aan U bezondigd?" — „ In tegendeel, was het antwoord, het maakte van een' hoogmoedigen eenen demoedigen.

„ Het is toch een wonderschoon gewas!" Zeide een natuuronderzoeker, die tevens een verliefd enthusiast des Schouwburgs was, van eene bevallige actrice. — „ „ Ja zeker," " hernam een ander, „ „ maar er kruipt veel ongedierte om heen." "

In het dagboek van een Bootsman vond men de volgende belangrijke zinsnede: „ Wij zeilden zoo nagenoeg op een afstand van 7 mijlen voorbij Otaheiti, wiens inwoners ons zeer rustig en vreedzaam toeschenen.

Van de duizend en een dagelijksche waarheden, behooren deze drie tot de hoofdrubrieken:

De wellustige is de grootste zelfkweller: hoe armer aan krachten hij wordt, hoe hongeriger hij is. — Aan een schurk verpligting te hebben is een groot ongeluk. Eer de menschen het kleine woordje: *Ik weet het niet* uitspreken, zeggen zij liever duizend gekheden.

Lessing zeide: „ Hier kunt gij nog deze bijvoegen: Wie bij zekere dingen zijn verstand niet verliest, die heeft geen te verliezen."

Prijzen der Granen te Leeuwarden, Vrijdag den 26 October 1832:
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe: Rogge *f* 183 : 00 het Last. — Tarwe *f* 9 : 25 de Mudde.

De Boter *f* 35. — Nieuwe Grove Kaas *f* 14 à *f* 15.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, DEN 27 OCTOBER 1832.

				Gebl.
NEDERLANDEN.				
Werkel. Schuld...	2½ pct.	41¼	42½	41⅜
Nieuwe dito 1832	5 „	78¼	79	78⅜
Uitgestelde dito.........		$\frac{13}{16}$	$\frac{15}{16}$	
Kansbiljetten...........	*f*	15¼	15¾	15½
Amort. Sijndicaat	4½ pct.	70¼	71	70¾
———	3½ „	55¾	56¼	
Domein Losrenten.	2½ „			
Handel-Maatsch...	4½ „	86	86½	86¼
Schatkistbiljetten...		99	99¼	99⅞
Oorlogs-Lasten...	5 pct.	92¼	92¾	92½
Leening 1831.....	6 „	98	98½	98¼
FRANKRIJK.				
Inschr. op 't Grootb.	3 pct.	66¾	67¼	67¼
Certificaten van dito	3 „			
RUSLAND.				
Bij *Hope & Comp.*	5 „	95	95½	95¼
Negotiatie 1828...	5 „	96¼	97	96½
Inschr. op 't Grootb.	6 „	59½	60	
Certificaten van dito	6 „			
Cert. dito Hamb. Ad.	5 „			
Dito te Londen gen.	5 „			
Leening 1831.....	5 „			
PRUISSEN.				
In Londen genegot.	5 „			

				Gebl.
SPANJE.				
Amsterd. Perpetuel	5 pct.	48¾	49¼	49
Id. te Par. en Lond.	5 „			
Uitgestelde.......	5 „	7½	7¾	7⅜
Renten Perpetuel.	3 „	29¼	29⅝	29½
POLEN.				
Loten...............	*f*			
OOSTENRIJK.				
Weener-Bank.....	5 pct.			
Dito	4 „			
Certificaten.......	2½ „			
Metalliek	5 „	83¾	84¼	
Dito te Lond. gen.	5 „			
Dito	2½ „			
Bank-Actien......	3 „			
Aand. *f* 100 bij *Roth.*				
Dito -250 dito....	4 „			
NAPELS.				
Certific. bij *L. & B.*	5 pct.			
Idem Administratie	5 „	73½	74	
Dito te Lond. gen.	5 „			
DENEMARKEN.				
Negot. in Londen	5 pct.			
ENGELAND.				
Geconsolideerde ..	5 pct.	83½	84	83¾
GRIEKENLAND.				
Te Londen.......	5 pct.			

*** Heden avond circa 10 ure overleed na eene ziekte van 14 dagen, in den ouderdom van bijna 65 jaren onze geliefde moeder en behuwd moeder, FOKJE FOPPES SIDERIUS, weduw. wijlen KLAAS WIJBRANDI.

LEEUWARDEN, den 27 October 1832. JENTJE WIJBRANDI.

Mede uit naam van Broeders, Zuster, behuwd Broeder en behuwde Zusters.

BEETSTERZWAAG, den 27 October 1832. Heden namiddag overleed alhier, in den ouderdom van bijna negentien jaren, aan eene zenuw-zinkingziekte van ongeveer drie weken, Jonkheer REINHARD VAN EIJSINGA, innig geliefde eenige Zoon van Jonkheer B. P. VAN EIJSINGA en Vrouwe E. E. R. VAN EIJSINGA, geboren Baronnesse VAN LIJNDEN.

*** Het behaagde der Goddelijke voorzienigheid, heden morgen om 10 uren, mij mijne dierbare Gade, NANKE HIELKES VISSER, door den dood van mijne zijde weg te nemen, in den ouderdom van 28 jaren en ruim 7 maanden; slechts 8 jaren en ruim 4 maanden mogt ik met haar in eenen gelukkigen Echt vereenigd doorbrengen, mij nalatende twee Kinderen, te jong om het verlies van haren zorgdragenden Moeder te beseffen; de hoop op de zalige verwisseling en het eenmaal wederzien in de zalige onsterfelijkheid, kan alleen mijne smart lenigen.

ECHTEN, den 27 October 1832. W. M. KLIJNSMA.

*** Op heden den 28 October 1832, is in de MARREN, onder LICHTÄARD, in den hoogen ouderdom van bijkans 90 jaren overleden, Mejufvrouw M. L. ROMAR, Wed. wijlen den Wel Eerw Zeer Gel. Heer T. JOHA, Predikant bij de Hervormden te *Reitsum*, *Genum* en *Lichtäard*.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN OPSTERLAND, roepen bij deze op, ten verzoeke van Kerkvoogden de Hervormde Floreenpligtigen van de dorpen *Lippenhuizen* en *Langezwaag*, om te compareren in derzelver respective Kerken, op Donderdag den 1 November 1832, des voormiddags ten 11 ure, ten einde de Rekeningen van de dienst van 1831, op te nemen en na welbevinding te sluiten, gelijk ook om de Begrootingen over de dienst van 1833 vast te stellen; voorts om voor ieder dezer dorpen eenen KERKVOOGD voor de ontbrekende te benoemen, zoo mede om wegens de Kerkvoogdij van Lippenhuizen, te delibereren over het invorderen van achterstallige Pacht of Huur van zeker stuk Lands. *Grietman en Assessoren voornoemd,*

Beetsterzwaag, A. A. VAN BOELENS.

den 22 October 1832. *Ter ordonnantie van dezelven,*

D. SURINGAR.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WIJMBRITSERADEEL, convoceren mits deze, ten verzoeke van de Kerkvoogden der Hervormde Gemeente van den dorpe *Offingawier*, de Hervormde floreenpligtigen van gemelden dorpe, om te comparen in de Kerk aldaar, op Zaturdag den 10 November 1832, des voormiddags ten elf ure, ten einde te delibereren en te besluiten over een voorstel van voornoemde Kerkvoogden tot afstand aan gezegd dorp, van de School met Schoolhuizinge cum annexis aldaar. *Grietman en Assessoren voornoemd,*

Sneek, T. IJKEMA, *Assessor.*

den 23 October 1832. *Ter ordonnantie van dezelven,*

R. GAASTRA, *fung. Secretaris.*

MR. E. E. WIELINGA VAN SCHELTINGA, Notaris te Leeuwarden, zal, op Zaturdag den 3 November 1832, des namiddags precies ten 2 ure, in de Herberg van *Sipke van der Mei*, te Menaldum, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Dronrijp, finaal verkoopen:

De geregte HELFT in eene HUIZINGE en ERF, staande en gelegen te Menaldum, gekwoteerd met no. 16, thans belast met eene jaarlijksche Grondpacht of eeuwige rente van *f* 1 : 22, bij den mede-eigenaar *Gerrit Tietes Westerhuis* in gebruik tot den 12 Mei 1833, en alsdan vrij te aanvaarden; waarop geboden is *f* 425.

De Notaris A. W. NAUTA, residerende te IJlst, gedenkt publiek, bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden te verkoopen:

1. Een stuk best BUITENLAND, groot volgens kadastrale meting 2 bunder 30 v. roede en 60 v. el, gelegen op het Draaisterschar onder het behoor van den dorpe Heeg.
2. Een stuk DITO, groot volgens kadastrale meting 1 bunder 16 v. roede en 60 v. el, gelegen aldaar, naast het vorige perceel.
3. Een stuk DITO, groot volgens kadastrale meting 2 bunder en 5 v. roede, insgelijks aldaar gelegen aan het Wijddraai.
4. Een uitmuntend stuk BINNENLAND, groot volgens kadastrale meting 3 bunder 15 v. roede en 20 v. el, gelegen aan den Hemdijk onder den dorpe Oosthem.

In eigendom behoorende aan *Bonne Gosses Bosma*, Boer te Oosthem, en de Erven van deszelfs overledene Huisvrouw *Botje Hotzes;* Sint Petri 1833 voor de koopers vrij te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Woensdagen den 31 October en den 14 November 1832, bij de beschrijving en finale toewijzing, telkens des namiddags ten 2 ure, ten huize van *Auke Klazes Zijlstra*, Kastelein bij de Nieuwe Zijl onder Oosthem, en koope op alsdan voor te lezene Conditien, die intusschen bij den bovengenoemden Notaris te vernemen zijn.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 31 October 1832, des namiddags ten 4 ure precies, bij de beschrijving en des avonds ten 7 ure, bij de eindelijke toewijzing, ten huize van *L. Rimkema*, bij de Groote Sluis, publiek presenteren te verkoopen:

Het HOL van het PLEITSCHIP, genaamd *Christiansand*, liggende in de Zuiderhaven te Harlingen. Nadere informatien ten Kantore van de Heeren BAREND VISSER EN ZOON en van voorschreven Notaris ten gemelden stede.

De Notaris HANEKUIJK, te Harlingen, zal, op Woensdag den 31 October 1832, des avonds ten 6 ure precies, in Roma aldaar, (onder Houtkoopers) veilen: Eene groote partij OOSTZEE en NOORDSCHE HOUTWAREN.

B O E L G O E D.

De Griffier P. VAN EIJCK, residerende te Joure, zal, ten overstaan van een bevoegd Beambte, publiek bij boelgoed, tegen gereede betaling, wat de levendige Have aangaat, en overigens op crediet van een half jaar, de posten meerder dan twintig guldens bedragende, presenteren te verkoopen:

17 Melke Koeijen en Rieren, 6 Hokkelingen, eenige Kalvers, 2 vette Varkens, 1 bruine bles vool Merrie, 1 zwarte bles vijfjarige Ruin, 2 Hooiwagens, 1 Rijdwagen, 1 Chais, 2 Kaaspersen, 1 koperen Kaasketel, 1 Karne met koperen hoep, eenige Aden en Tobjes; ongeveer 27 koesëten best gewonnen Hooi, en hetgeen verder ten dage des boelgoeds te voorschijn zal worden gebragt.

Wie gading maken, komen op maandag den 5 November 1832, des morgens precies om 10 ure, ten huize van *Roel Jeens van der Laan*, Boer in den Oudewegster Polder onder Gersloot.

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, gedenkt bij boelgoed, op drie maanden Crediet, te veilen en te verkoopen:

Vier à vijf ladingen beste Eiken WOUDBOOMEN, ten getale van 350 à 400 stuks, waaronder een stuk Willigen, geschikt tot een Molenvang, verders eene menigte Kromhout, Damleggers, Hek- en Stekpalen; alles zeer geschikt voor Scheeps- en Huistimmerlieden, Wagen- en Molenmakers enz., aangevoerd door den Koopman *Wijbe Siegers Nijholt*, te Wolvega.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den 6 November 1832, des voormiddags ten 10 ure, bij de Societeit de Rijzende Zon even buiten de Noorderpoort te Sneek.

MR. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, gedenkt publiek, bij verhooggeld, aan de meestbiedenden, te verkoopen:

1. Eene hechte, sterke, ruime en welgelegen HUIZINGE en KUIPERIJ, met ERF en BLEEKVELD c. a., staande aan het Kleinzand te Sneek, gekwoteerd met wijk 1, no. 65, door *Willem Dingelums Huizinga* als eigenaar bewoond en gebruikt geweest; den 12 Mei 1833 vrij te aanvaarden.
2. Eene prompte, hechte en uitmuntende HUIZINGE, met ERF en BLEEK c. a., gelegen buiten het Hoogend te Sneek, geteekend wijk 4, no. 65, door *Harmen Andries Koster* en *Vrouw* wordende bewoond, almede den 12 Mei te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Donderdag den 8 November 1832, bij de finale toewijzing, des avonds ten 7 ure, ten huize van den Societeithouder *Heslinga*, te Sneek.

BRUG TE SLIJKENBURG.

De Notaris A. R. ATTEMA, te Wolvega, als Zijlphester van de Slijkenburgerzijl, presenteert, ten overstaan van een' bevoegd ambtenaar, aan den minstaannemende te besteden:

Het MAKEN van eene NIEUWE BRUG over de Vaart te Slijkenburg, met de herstelling van eenige Beheijing bezuiden Slijkenburg, en de levering van al de daartoe benoodigde Materialen.

Wie gading maken, komen op Dingsdag den zesden November 1832, des morgens ten tien ure, ten huize van den Kastelein *K. H. Kopfer*, te Wolvega; alwaar het Bestek zes dagen vóór de besteding is te vinden, zoo mede te Slijkenburg bij den Kastelein *Pereboom*.

In de provincie Vriesland wordt uit de hand te KOOP aangeboden: Eene welbeklante en in volle werking zijnde ZEEPZIEDERIJ, met daarbij staande goede WOONHUIZING, STAL en WAGENHUIS. De gegadigden gelieven zich tot nader onderrigt te vervoegen ten Kantore dezer Courant.

Boelgoed van IJzerkramerswaren.

De definitive Sijndici in het faillissement van *Everhardus Terhorst*, Koopman in IJzer en IJzerwaren, te Leeuwarden, zullen, ten overstaan van een daartoe bevoegd ambtenaar, op Maandag den 5 November 1832 en volgende dagen, telkens des morgens om negen uren, ten huize letter B, no. 11, nevens de Vischmarkt te Leeuwarden, door *Everhardus Terhorst* bewoond, tegen contante betaling, in het openbaar, bij boelgoed verkoopen: Eene aanzienlijke partij IJZERWAREN, hoofdzakelijk bestaande in Duitsche en Engelsche Zagen, Schaaf, Kant- en Steekbeitels, koperen Schalen, groote en kleine Sloten, Grendels, Deurkloppers, Vensterschotels, differente soorten van Boren, Hamers, groote en kleine Krammen, Haken, Vijlen, Leppen, Schoppen, Schroeven, Evenaars, Duitsche, Engelsche, Zweedsche en Brabandsche staven IJzer, Bandijzer, staven Staal, differente Platen, eenige Slijpsteenen, Elzen, Naalden, Bogtknieren, Buigtangen, Knijptangen, eene Hazepan, IJzeren Potten, Stroovijlen en Raspen, Koekpannen, Gootijzers, Roosters, Priemen, Schaatsen, Wafelijzers, Seinen, eene partij Oud IJzer, en verdere tot eene IJzerkramers affaire behoorende Goederen.

Aan belanghebbenden wordt bij deze kennelijk gemaakt, dat de, gedurende de maanden Julij, Augustus en September 1831, in de Bank van Leening te Leeuwarden gebragte PANDEN, vóór of op den 10 November eerstkomende moeten worden gelost, en dat op Maandag den twaalfden November daaraanvolgende en volgende dagen, de opgemelde niet geloste PANDEN, op de gewone wijze bij boelgoed zullen worden verkocht.

Verkooping van eene aanzienlijke partij Afbraak.

De Deurwaarder JAN SNOEK, te Leeuwarden, gedenkt, op Vrijdag den 2 November 1832, des morgens ten tien ure, op den Aarsentuin te Leeuwarden, publiek, tegen gereede betaling, te verkoopen: Eene belangrijke partij AFBRAAK, bestaande in *Balken* van diverse lengte en dikte, *Planken*, *Palen*, *Damleggers*, *Deuren*, *Kozijnen*, *Vensterramen* enz. enz., te veel om te noemen.

Verhuring bij gesloten briefjes

Van eene op den 12 Mei 1833 wel te aanvaarden ZATHE onder Pingjum, no. 29, groot volgens kadastrale meting 30 bunder 44 v. roede Greide en 16 bunder 80 v. roede 60 v. el Bouwlanden.

Conditien te vernemen bij de eigenaars H. BANNING en L. S. HILARIJDES, alwaar men de briefjes vóór den 10 November aanstaande vrachtvrij moet inzenden.

Bij gesloten briefjes te huur,

Voor den tijd van zeven jaren, in te gaan Sint Petri en Mei 1833: Eene ZATHE en LANDEN, zijnde eene Bouwplaats, gelegen onder Sint Anna Parochie, gekwoteerd no. 1, groot naar naam en faam negen en dertig bunder drie en zestig v. roede een en zeventig v. el en vijf en negentig v. palm, thans in huur bewoond en gebruikt bij *Cornelis Dirksz Mulder van Leens* en *Vrouw*. De briefjes moeten door de gegadigden vrachtvrij ingeleverd worden vóór of op den 12 November 1832, aan den eigenaar J. COOPMANS, woonachtig te Franeker, alwaar de Voorwaarden van verhuring te vernemen zijn.

Bij besloten briefjes te huur:

Eene ZATHE en LANDEN, te Hempens, no. 4, bij *Sjoerd Tjepkes Ijpma* en *Vrouw* in gebruik, groot 23 bunder 88 v. roede 33 v. el en 62 v. palm, alle Greidlanden, voor den tijd van 5 jaren, ingaande Sint Petri en Mei 1833. De briefjes moeten vrachtvrij worden ingezonden vóór den 12 November aanstaande, ten huize van W. S. WARTENA, onder Warga, alwaar de Voorwaarden van verhuring ter lezing liggen.

Bij besloten briefjes te huur,

OM MET PETRI EN 12 MEI 1833 TE AANVAARDEN:

1. Eene ZATHE en LANDEN, te en onder de stad IJlst, bij de Weduwe *Hette Murks Jellema* in gebruik, groot ingevolge kadastrale meting 37 bunder 39 v. roede 90 v. el, alle Greidlanden.
2. Eene ZATHE en LANDEN onder den dorpe Jutrijp, bij *Sjoerd Feikes van Dijk* in gebruik, groot ingevolge kadastrale meting 42 bunder 93 v. roede 65 v. el, alle Greidlanden.
3. Eene ZATHE en LANDEN, waarvan de Huizinge in 1824 nieuw gebouwd, staande aan het Pad bij de Kerk te Jutrijp, bij *Sijtze Pieters Buma* in gebruik, groot ingevolge kadast. meting 34 bunder 72 v. roede 40 v. el, alle Greidlanden.

De Conditien van bovenstaande plaatsen zijn te vernemen ten huize van den eigenaar ABM. HESSELINK, Olieslager op het Kleinzand te Sneek; bij wien de briefjes vóór of op den 1 December aanstaande moeten worden ingeleverd.

Een ieder die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den gerepudieerden Boedel van wijlen Mejufvrouw *DOROTHEA ERNESTINA LEMKE*, Weduwe wijlen den Heer JAN DOUWES ZEILMAKER, in leven gewoond hebbende en overleden te Harlingen, gelieve daarvan op- en aangaaf te doen aan den Heer J. MOLLEMA, wonende te Harlingen, benoemd Curator in voorschreven Boedel, en wel vóór of op den 31 October 1832.

De ondergeteekende, grondig onderwijs in de Toonkunst genoten hebbende in het *Instituut voor Blinden*, te Amsterdam, en nu sedert *vier jaren*, binnen deze Stad, met goed gevolg (hoewel aan een klein getal Leerlingen) les gevende op de *Forte Piano*, zag dit zijn vak en eenigste middel van bestaan, gaarne dermate uitgebreid, dat hij de medehulp zijner Ouderen, voor het vervolg, zoude kunnen ontberen: hij meent zich gerustelijk, tot dat einde, bij zijne geëerde Stadgenooten te kunnen aanbevelen, zoo als hij de eer heeft te doen bij deze, als ook in het *stemmen der Piano's*, en het afschrijven van Muzijkwerken, tot welke verrigtingen zijn gezigt thans genoegzame diensten kan bieden. WILLEM SARTORIUS,

Korfmakersstraat te Leeuwarden, letter B, no. 31.

J. KERKHOVEN, Dames Kapper, in de Huidenstraat, te Amsterdam, heeft de eer, het geëerde Publiek te berigten, dat hij alhier is gearriveerd met een groot en nieuw assortiment HEEREN NATURELLE PARUIKEN en TOUPETTEN, gewerkt op Zijden gezondheids Taf, en geschikt voor het wintersaizoen; alsmede alle soorten van DAMES HAREN TOEREN, VLECHTEN enz. Is gelogeerd ten huize van KINGMA, in het Lands Welvaren. Blijvende ten uitersten tot Zaturdag den 3 November eerstkomende.

)o( )o( )o(Bij fatsoenlijke Burgerlieden van de Hervormde Godsdienst, binnen Leeuwarden, verlangt men op aannemelijke Voorwaarden, een of twee JONGELINGEN, tusschen de 10 en 15 jaren, ter inwoning, onderwijs in de Fransche en Nederlandsche talen, benevens het Schrijven en Rekenen, en, des gevorderd wordende, ook het Pianospelen. Ouders of Voogden, hierop reflecterende, adresseren zich met *franco* brieven onder letter C, ten Kantore dezer Courant.

)o( )o( )o(Een getrouwd PERSOON met weinige of geene Kinderen, goed twee Paarden kunnende rijden en verder bekwaam om met dezelve behoorlijk om te gaan, genegen zijnde om zich tot dat einde alsmede tot het verrigten van andere nader aan hem op te gevene Werkzaamheden, te verhuren, vervoege zich hoe eerder hoe liever, voorzien van voldoende attestatien wegens goed levensgedrag, ten Kantore dezer Courant, alwaar nadere informatien te bekomen zijn.

********* Bij den Boekhandelaar J. RöMELING, te *Groningen*, is uitgegeven en alom te bekomen:

I. DE GEESTENTOREN AAN DE BODENZEE, of *de Zwaarbeproefde Geliefden.* Eene Kloostergeschiedenis uit de Middeleeuwen, door A. LEIBROCK. Uit het Hoogduitsch. à *f* 1 : 80.

II. NIETS BLIJFT VERBORGEN! Uit het Leven van *Gestrafte Misdadigers*, tot leering en waarschuwing, door J. G. MüNCH, *Hoogleeraar* te *Tubingen*. Uit het Hoogduitsch. à *f* 1.

III. TROUWHART VAN DALHEIM, *de Godvruchtige en Verstandige Landman*, door F. ARNDTS. Den tweeden Hoogduitschen druk gevolgd. à 40 cent.

IV. J. J. HESZ, *over het Bestuur der Voorzienigheid*, zigtbaar in de bevordering der verbreiding van den Bijbel in onze dagen. *Tweede uitgave.* à *f* 1 : 25.

*** VOOR DE SCHOLEN,

Is bij den Boekhandelaar J. RöMELING, te *Groningen* uitgegeven, en alom te bekomen:

I. JOZEF in EGYPTE, *onder de leiding der Goddelijke Voorzienigheid.* Een Aartsvaderlijk Tafereel uit de geschiedenis der geopenbaarde Godsdienst; als Leesboek voor de Jeugd, naar de gewijde Schrift, op eene eenvoudige, leerzame en onderhoudende wijze, aanschouwelijk en levendig voorgesteld. De prijs is 25 cent.

II. H. J. NASSAU, *iets voor jonge Kinderen*, of het eerste onderrigt, verbonden met het lezen leeren. Twee stukjes, *Zesde Druk*; de prijs is 20 cent.

III. ——— *Bijbelsche Geschiedenissen*, voor Kinderen, in verhalen, gevolgd naar LöHR, *Tweede verbeterde Druk*, (het Oude Testament) à 25 cent. *Idem* (het Nieuwe Testament) à 20 cent.

IV. J. F. BEINS, *zes Vaderlandsche Gezangen*, vervaardigd op bekende Zangwijzen, voor de Nederlandsche Jeugd. *Tweede Druk*; à 10 cent.

V. D. VAN DER REIJDEN, Nz., *Gezangen voor de Jeugd*, op gemakkelijke eenstemmige Zangwijzen. *Tweede verbeterde Druk*, à 25 cent.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K, no. 176.